

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Kül. monostortutca 181. szám.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr., 2-szor 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppel Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasensteint és Vogelnél (Wollzeile 9. sz.).

Nyilttéri cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton délelőn.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Pest, február 17. 1867.

(D.) Azon hírek, melyeket a 65-ös bizottság munkálatainak megnyirbálásáról a bécsi „Presse” hozott, első szótól az utolsóig alaptalanok, s alig lehetett más czéljok, mint ezen népszerű miniszteriumot a magyar közvélemény előtt előre gyanuba hozni, a magyarok közt a békületlenséget szítani, hogy így egy itteni szélsőségi reakciónak a centralisták erős reakciója kellő hasznát vehesse saját centralistikus törekvéseire.

Habár ezen párt reakciója nemcsak hasonló, de erőteljesebb fegyverekkel is működik, s nagy tekintélyek rokonszenvére is támaszkodik; de azt, mint komoly tény, constatalhatni, hogy az uralkodó Felség elhatározottan áll a restitutio in integrum mellett, azt a holnapi országgyűlésen felolvasandó felirat szabatosan nyilvánítandja, s a Felség ezen igazságos és magas törekvéseben hi tanácsnokot talált b. Beustban is.

Hogy ezen legitím és méltányos politika üdvözöbb lesz a koránra nézve az eddigi experimentumoknál annak előjele nemcsak a pénzpiacz jobb kedvében, s nemcsak jobb véleményében; de már diplomatikai okmányban is nyilvánul, melynek világra ható fontosságát kellőleg mérlegelni megszoktuk: érttem Napoleon császár utóbbi beszédét, melyben Ausztria nagyhatalmi állásának európai fontosságát s szükségességét emeli ki, és pedig most legelőbb azon pillanatban, midőn ő Felsége nagyszerű belreformjáról egész Európa értesítve van.

A miniszterium, mely már meg van állítva, a jövő héten valószínűleg letendő esküjét császár ő Felsége kezeibe, kit e héten várnak Budára, megjelenésének ideje azonban még nem éppen bizonyos, s így a magyar összes miniszterium — melynek bizonyos napját ma még meghatározni nem lehet. Az azouban bizonyos, hogy a miniszterium következőleg alakult: gr. Andrássy elnök és hadügy, b. Wenkheim belügy, gr. Festetics udvari, gr. Mikó közlekedési, Horváth B. igazságügyi, Gorove kereskedelmi, Lónyai pénzügyminiszterek.

A miniszterek bécsi tanácskozásait az 1848-ki t. cikkeknek a 65-ös munkát értelmében alakítása képezte, mely egészen megnyugtató eredménnyel ütött ki, s a magyar és az államminiszterek közt semmi akadályozó difficultas nem maradt fenn.

A miniszterek most saját belserveszekkel lesznek elfoglalva, mialatt az országgyűlés elébe lesz terjesztve tárgyalás és elhatározás végett a 65-ös bizottsági munkát.

Miután azonban az országgyűlésnek e részbeni megállapodása is addig törvényre nem válhatik az alkotmány értelmében, míg az uralkodó azt, mint megkoronázott király meg nem erősíti, így a dolog természete szerint ezen országgyűlés addig el nem fog naploltatni, míg a koronázást végre nem hajtja, a mi körülbelül május hó elején remélhető.

A megyék reorganisatiojára nézve még megállapított vélemények nincsenek, a „Pesti Napló” tegnapi cikke, melyben az eddigi bíróságok meghagyása indítványoztatik mindaddig, míg az elkezdett ügyeket leörlik, a Deák-körben nagy resensust csinált. Ezen terminus felettébb határozatlan, s ha például lassúsággal láttattak el a pörök utóbbi időkben, bizonynyal csigaléptekkel haladnak akkor, ha a mostani bíróságok létele és sallaruma azokhoz volna kötve.

Kérdésen kívül a közvélemény a megyék teljes reorganisatioját várja és követeli, s félrendszabályokkal nehezen lehetne megindítani a megyegyűlések működését, habár más részről a higgadtan fontoló ember belátja azt, hogy a megváltoztatás nem egy veszteségsapással fog történni, s néhány nap vagy hét szükséges a két ellentétes rendszer áthidalására.

E dolgokról azonban csak későbbre szólhatunk, mikor pozitív adatokat fogunk birni a reorganisatioi szándéklatok minőségéről, mindenestre a haza legkitűnőbb képességei s jellemei lépvén a miniszteriumba, s a haza bölcsének Deák Ferencnek tanácsát és erkölcsi támogatását sem nélkül.

lőzvé, megnyugodhatunk abban, hogy a mit a legjobb szándék a lehetőség határai közt kivihet, az el lesz érve, s ezen miniszterium előtt a leghetlenebb az leend, a mi a haza alapjogait kockáztatná. Ezt politikai előzményeik alapján jogunk van feltenni a mostani miniszterekről.

A mint értesülök, a belügyminiszteriumban egyik államtitkárul Zeyk Károly van kinevezve, miután erről már az itteni lapok is emlékeztek, e hirt örömmel említhetjük fel mi is. Zeyk az erdélyi oppositio régi előharcosa, s az utóbbi idők compact passiv ellentétlenségének egyik központja volt; mint tiszta politikai jellemet ismerjük mindnyájan, s meglehetünk győződve felőle, hogy az erdélyi részek irányában honfi kötelességeit teljesíti. Több államtitkár az erdélyi részekből nem hallottunk említetni; de még a personale kérdése nem is forog a nyilvánosság előtt, s úgy halljuk, hogy a szolgáltatásban levő jobb tehetségeket sem fogják ignorálni.

Egyébaránt azt írják a lapok, hogy a miniszterium melletti állomásokért ezerek folyamodtak, így tehát e részben nagyon sok most a remény, s a dolog természete szerint sok lesz a csalódás is, mert az alkotmányos hivatalokat nem igen szokták concursusok után tölteni be.

Itt nagyon sebesen futott el a hír, hogy Erdélyben az örömmelnyilvánítások betiltattak. Okát nem látjuk ugyan, de a létező kormány rendelethez alkalmazkodni a politikai higgadság, s átmenti körülményeink egyaránt tanácsolják. Örömdjünk szívünkben, s családi körünkben.

Sajtóhíra. A „Közöny” mult 23-ik számában, Orbán B. „A felelős magyar miniszterium” című cikkében, néhány értelemzavaró sajtóhiba csúszott be, és pedig a cikkek 1-ig, 2-ig, 3-ig, 4-ig, 5-ig, 6-ig, 7-ig, 8-ig, 9-ig, 10-ig, 11-ig, 12-ig, 13-ig, 14-ig, 15-ig, 16-ig, 17-ig, 18-ig, 19-ig, 20-ig, 21-ig, 22-ig, 23-ig, 24-ig, 25-ig, 26-ig, 27-ig, 28-ig, 29-ig, 30-ig, 31-ig, 32-ig, 33-ig, 34-ig, 35-ig, 36-ig, 37-ig, 38-ig, 39-ig, 40-ig, 41-ig, 42-ig, 43-ig, 44-ig, 45-ig, 46-ig, 47-ig, 48-ig, 49-ig, 50-ig, 51-ig, 52-ig, 53-ig, 54-ig, 55-ig, 56-ig, 57-ig, 58-ig, 59-ig, 60-ig, 61-ig, 62-ig, 63-ig, 64-ig, 65-ig, 66-ig, 67-ig, 68-ig, 69-ig, 70-ig, 71-ig, 72-ig, 73-ig, 74-ig, 75-ig, 76-ig, 77-ig, 78-ig, 79-ig, 80-ig, 81-ig, 82-ig, 83-ig, 84-ig, 85-ig, 86-ig, 87-ig, 88-ig, 89-ig, 90-ig, 91-ig, 92-ig, 93-ig, 94-ig, 95-ig, 96-ig, 97-ig, 98-ig, 99-ig, 100-ig.

Pest, február 18. 1867.

(D.) A nemzetre nézve a mai nap csaknem két évized után az első örömmel. Ma olvastattuk fel a királyi leirat, mely az alkotmány teljes helyreállításának ünnepélyes kijelentését s gr. Andrássy miniszterelnökké lett kinevezését foglalja magában, s melyet — mire e sorok világot látnak — a punk már egész terjedelmében hozott lesz. *)

A leirat többszörös éljenzéssel lön fogadva nem mondom, hogy valami tulesapongó örömlélke sedés vett volna erőt a házon; mi, a kik más idő ket s a lelkesedésnek tulesapongásait is láttuk nemzetünk képviselőit ily nagy és fontos vívmánya által az önértet és önbizalom csöndes s nyugodt hangulatában láttuk most. A képviselőház érzi hogy egy nagy rombolásra kell a jobb jövőt felépíteni, belátja azt, hogy hosszas küzdelem s folytonos áldozatok várnak még reánk, s a polgár boldogság lehetősége nagy követeléseket s nagy kötelességeket sujt vállainkra.

De az elvek győzelme, a mi legfontosabb legmagasabb diadal, az meg van, zajongó elragadtatás helyett, csöndes reménység s higgadt akarat honol szíveinkben, kiküldhetni hazánk jobb jövőjét, habár e küzdesre s áldozatra hívott nemzedéknek alig jut egyéb, mint vérvéréjtékét hullatni továbbra is a nagy mű megalapításában.

Az idők ezen elégtellete, melyet két évized szomorú küzdelme után szolgálat állapottunknak főlemeli önértetüket, s megszilárdítja erőnket: további küzdelemre, hogy a haza ügye, melyet király bizalma kezünkbe tett le, kezünkbe ne szakadjon, s hogy a trón, mely védelmét ígerte nekünk, bennünk szintén erős és férfias védelmező találjon, s hogy egy a világnak, mint a dinastiának megmutassuk, hogy itt legjobb politikája nemzet alkotmánya szerint s vele vállvetve uralkodni.

Az uralkodó nagy elhatározását már a tények követik. Erdély egyesítése, mint positiv törvény restitutioval teljesleg érvénybe lép. Már a jogtalanul létező erdélyi kancellária eltöröltetett, nem sokára Erdély kormányát a miniszterium veszi kezébe, s jó s balszerencse, mely minket talál, együtt oszlik meg az összes magyar királyság népei koronája közt.

Az alkotmány restitutiojának nagy napja királyság fővárosát is örömmel tölté el, mindjárt

*) Az eziránti rendelet visszavonott.

**) Már mult számunkban közöltük a legfelsőbb kéziratokkal együtt.

az országgyűlés eloszlása után az utcák elteltek tricolor zászlókkal, este az egész város ki volt világítva s a fatalság nagy fátylasmenettel üdvözle Deákot s tisztelte meg a királyság miniszterelnökét.

A hét végére várjuk le az uralkodó Felséget, hogy a miniszterek esküjét elfogadja. Élénk és ünnepélyes napok következnek. Hozzon e szerencsés fordulat üdvöt s boldogságot, sokat szenvedett hazánkra.

Eddig talán a lapok után lapunk is közölte azon hirt, hogy a magyar miniszteriumhoz a legelső üdvözlét küldte, hg Ghyka, román miniszterelnöktől, érkezett. *) A román nemzet, a mely szintén egy nagyobb hatalmi kapcsolatban körbe löl vívta ki országának autonomiáját s függetlenségét, csak örvendhet, midőn a szomszéd királyságban is az önállás s függetlenség elve győzött, rendszer ez, mely a kisebb nemzetiségek genetikusan tovább fejlődését s országos életét s szabadságát az Európában összeműködő óriás nemzetiségek mellett megvérdheti s fenntarthatja, s a román miniszterelnök csak helyesen fogta fel ország s nemzete sorát, midőn szomszéd collegájának oly sietve, oly udvarias gyorsasággal küldé üdvözlő táviratát.

A szász lapok s az új korszak.

Lapunk mult csütörtöki száma már megjelent volt, midőn Brassóból egy ugyanazonnap délelőn feladott telegramot kaptunk, mely így szól: „A magyar miniszterium örömhírére kedden este a brassói magyar kaszinó és szardán este a szász lövőde fényes kivilágítással ünnepelt. Helyiségeik felett nemzeti zászlók lobognak. Trauschensfeld Ödön viszszaállott a „Kronstädter Zeitung” szerkesztőségébe; e lap mátol kezdve szabadelvű irányt veend.”

— Örömmel vesszük e tudósítást, s csak egyet sajnálunk, azt, hogy egy oly szép ismeretlel rendelkező egyén, mint a brassói szász lap legutóbbi szerkesztője, a Schmerling-korszak szemfiposszintjén egyénisége van a publicistica terén, ő a centralisták és burocraták pártjának szolgálatában ama lapot is elvonta volt valódi rendeltetésétől, azaz: szerkesztése alatt a brassói német lap minden volt csak nem független szász nemzet lap, a mire a kísértés napjaiban mindennekelett szükség lett volna éppen a szász nemzet érdekében. Nem egyszer hangsúlyoztuk ezt; de hasznaltam. Végre azonban a „Kronst. Ztg.” a fennebbi tudósítás szerint, átalakul azzá, a mivé kellett volna lennie. Lesz belőle tisztán szász érdekeket képviselő közöny, s mint ilyet, előre is üdvözöljük.

A „Hermannstädter Ztg.” is komolyan kezdi felfogni a helyzetet. Folyó hó 19-diki számában ugyanis kijelenti, hogy a magyar miniszterium irányában minden gyűlölségtől (Gehässigkeit) menten kíván álláspontot foglalni „Lehet — ugymond — hogy a szász nemzet és alkotmányos jogai e miniszterium részéről rövideget fognak szenvedni (ein Leid zu befahren haben); de épp úgy lehet, hogy nem. Miért táplálnánk előre is ellenséges érzelmeket azok iránt, a kik nekünk tán semmi fájdalmat sem fognak okozni, a kiket ő Felsége bizalma a kormányhatalommal ruház fel, s a kiknek kötelessége és érdeke, e bizalmat felfelé, mint lefelé igazolni?” A „Herm. Ztg.” bevállja, hogy alapelveit megbukottnak tekinti; de reméli, hogy a győzők nem idegenítendik el a kedélyeket a boszu politikája által. A „H. Ztg.” igéri, hogy bevárja a magyar miniszterium cselekvéseit, s a szász nemzet alkotmányos jogai és szabadelvű fejlődése mellett fog küzdeni. Szerencsét kívánunk a szebeni lap ezen nemes elkötelezéséhez, s feledés fátyolát borítva multjára, csak arra figyelmeztetjük, hogy ha ígétet komolyan be is váltani akarja, akkor mindelelőtt el kell szoknia attól, hogy a világot föl-étlenül az eddigi comesi bureau ablakából, vagy ppen az öreg „Presse” szemüvegén át nézze.

A mi a boszu politikáját illeti, attól nines tartson a szebeni lap. A boszu politikája oktanúság; az mindig önmagát szokta előbb-utóbb megoszolni. Nem meszsze kell mennünk, hogy erre szve egy nagy és tragicus példa álljon előttünk, mi érezzük, hisszük és emelkedett hangulattal rdejtük, hogy a magyar alkotmány restitutioja s magyar miniszterium hatálybalépése nem a boszu, hanem az engesztelődés, nem az elnyomás, nem a szabad fejlődés, nem a durva rombolás, nem a nemes alkotás jobb korszakát nyitja meg bizonyára a szász közvélemény bátran csatlazhatik azon magas uralkodói bizalomhoz, mely ő Felsége a magyarokhoz fordult.

*) Már mult számunkban közöltük.

A magyar mindeare képes, csak a bizalom — mi öszintén s utógondolat nélkül jöj — visszaelni nem!

Bizalom tehát s egyetértés! a hareznek vége van, s legyen is, mert eddig is keservesen láttuk, hogy: nulla salus belli!

H. S.

Budapesti közlemények.

Az alsóház f. hó 18-diki ülése után a képviselők legnagyobb része a Deák-körbe sietett, hogy ott Deák Ferenczet, mint tisztelt és szeretett vezérüket, üdvözlőjk. Érzelmeiket Szentkirályi Mór következő szavakkal tolmácsolta:

„Tisztelt barátunk! — mondá körülbelül — mi mindnyájan, a kiket itt magad körül seregelve látsz, apró napszámosai voltunk és vagyunk azon nagy ügynek, melynek te, mint vezér, első diadalát érted meg ma. Azért vagyunk itt, hogy kifejezzük irántad hálánkat eddigi fáradozásaidért, s törhetlen bizalmunkat jövőre is. Mit szóljunk nagyságodról, vagy mit adhatnánk ahoz mi? Az egész nemzet ismeri s érzi azt; nevedet pedig a történelem ma irta fel lapjára, örökre kitörülhetlen, érzebe vésett bet

tokkal. Ajánlom azért magamat és leendő társaimat szíves barátságotok és hazafias indulatokba.

Pest városa polgárai f. hó 19-én d. u. a városházától lobogókkal indulva ki, roppant díszmenettel vonultak át az utcákon, s tiszteltek Deák Ferencnél. A főváros lakosságának érzelmeit Lévy cz. püspök tolmácsolta. Deák Ferencz meglepő szavakban köszönt meg, s aztán az ablakhoz lépve, az utcákat ellepő nagy közönséghez intézte szavait. Im, itt közöljük azokat a „P. Napló” után:

Tisztelt polgártársaim! Azon bízalom, melylyel engem, egyszerű polgártársatokat e nehéz időben a képviselői állásba emeltek; azon bízalom, melylyel a legsúlyosabb körülmények között is támogatottok eljárásomat, legszebb emléke, legnagyobb kincse életemnek. Egyes ember szava gyöngeszó a politikai viták között, de ha azon szó a polgárok akaratát fejezi ki, ha a szóló mögött a nép egyesült kívánata áll, a gyöngeszó is hatalmas válik, kivált ha annak alapja törvény és igazság. Az érdem, mely a sikert előmozdította, nem egyes emberé, hanem a népé.

Öröm és lelkesedés érzelmei szállottak meg e város polgárainak és az ország minden híjának kebelét, midőn megértették az eredményt, melylyel Isten mindenható kegyelme s a fejedelem igazság-érzete a nemzet törvényes küzdelmeit koronázta. Örülünk és örülünk, hogy alkotmányos szabadságunk évezredes élő fája, melyet annyi vihar ostromolt, de gyökerében meg nem rázott, ismét zöldülni kezd és virágzásnak indul. Ne feledjük azonban, hogy a virág még nem gyümölcs, de a gyümölcs lesz belőle, ha Isten megóvja veszélytől. Hosszu az idő, mely szükséges arra, hogy a virágból gyümölcs fejlődjék és a gyümölcs megérjen. Mi, kik 18 néhez éven át türelemmel tudunk várni, gyakran enyészni kezdő csekély remény mellett is: várjuk el türelemmel a virág kifejlődését, a gyümölcs megérését. Kérjük a Mindenhatót, hogy dertől, fagytól mentse meg a gyöngeszó hajtásokat, ápoljuk a fát, örökdjünk, hogy semmi ellenség fejését ne vethessen annak gyökerére, és őrizkedjünk órszakosan lerázni a fának még éretlen gyümölcsseit, mert fanyarok volnának azok, és türelmetlenségünkkel semmivé tennék magát a reményt is. Gondos ápolás szükséges tehát, folytonos örkődés, erély, ova-tosság és türelem, hogy a kincset, melyet visszanyerünk, jövőre megőrizhessük. Nem hiszem, hogy legyen e hazának oly fia, ki ne óhajtaná honának boldogságát, szabadságát és fejlődését, s ha e cél felé talán egyik vagy másik közülünk más utat tartana jobbnak, ha figyelemzetve adna nézetünkkel eltérő tanácsot; ne tekintünk azonban, hogy a hazafias és jó szándék iránt, hanem itéljük meg a hazafias és testvéri szeretett szempontjából még akkor is, ha a tanács nézetünk szerint helyes nem volna. — Én mindig köszönettel tartozom annak, ki figyelemzettem utam nehézségeire, és még annak is, ki nekem jó szándékából azt mondja, hogy utam célhoz nem vezet; köszönettel tartozom még akkor is, ha figyelemzetését alaptalannak hiszem. Csak így fog egy célra működni, néha talán különböző utakon, a honfiak ereje; csak így bír tekintélyvel még elleneink közt is; csak így válóvalhatnak a szép szemények, és megéri a gyümölcs, mely még most virágban rejlik.

Sok, igen sok, a mi még teendő; nagy a tevékenység tere, számosak az akadályok, melyeket el kell háritanunk, hogy célzt érjünk. E nehéz munkában is támaszra van szükségünk, s e támaszt a nép nyújthatja bizalmával, melylyel őszinte türekeveinket kíséri. Tartások meg e bizalmat irántam is jövőben úgy, mint eddig megajándékozottak azzal, és ha Isten segítsége kedvez: a jó ügy minden nehézségek dacára győzni fog, mert alapja törvény és igazság. (Szűnni nem akaró viharos éljenzés.)

A „P. Corr.” szerint a magyar miniszterek, Bécsből hazaérkeztek után, azonnal értekezletet tartottak előbb Andrássy-nál, majd Deák Ferencz-nél. Aztán a körben a párt gyűlvén össze Andrássy beszédet tartott, melyben kijelenté, hogy a miniszterium politikája a Deák-párt politikai törekvéseinek meghamisítatlan kifejezése lesz. E beszéd nagy hatást idézett elő. Hasonló nagy hatású beszédet tartott Deák Ferencz, mely beszéd vázlata következő:

A pálya, melyre lépnünk kellett, hogy az óhajtott, és hálá az égnek, el is ért célzt, alkotmányunk visszaállítását, kinyerjük oly szűk volt, hogy csak egy ember járhatott rajta.

A szomorú évek után, midőn Magyarországnak fegyverrel kezében kellett küzdenie alkotmányáért, a hideg és rideg absolutismus következett, s egy roppant, minden életerőt elfojtó szikla darabot górdított azon helyre, hol előbb élet uralkodott, és hol az alkotmányos viszonyok boldogságot, áldást és teljes elégteliséget árasztottak az országra. Eltolni nem bírtuk azt, sem légbe röpíteni nem lehetett, mert daczolt minden aknáinkkal. Az egyedüli a mit tehettünk s mit elérnünk lehet, az volt, hogy minden oldalról aláástuk a kődarabot, úgy hogy végre saját súlya súlyoszsza el. E mellett azon megbecsülhetlen előnyt is nyertük, hogy az alkotmány újja építésére, melyhez most kezdünk, tartós, rendíthetetlen alapot készítünk.

Azon férfiak, kik számos éven át, s már az

absolutismus idejében s ismét az alkotmányosság korában 1861 óta a jelen országgyűlésig folyton és emyedetlenül működtek és teremtek, nyilván és titokban minden aknát fellobbantottak, hogy az országnak visszaszerezze az alkotmányos jogát — e férfiak sok és sokféle nehézségekkel küzdöttek, s különböző újra meg újra feltornyosuló akadályt háritottak el, miglen a várt sikert elérhették.

Előbb a jogvesztés elméletét kelle alaposan mellőzni, s aztán a trón előtt, a Lajthán tül tartományoknak és végre egész Európának be kellett bizonyítani, hogy követelésünk mindenben jogos, és hogy mi semmi többet nem kívánunk, mint mi a magyar nemzet és a magyar állam életfeltételét képezi. És sikerült is nekünk a világot meggyőzni arról, hogy kívánságaink teljesen jogosultak, s hogy követelésünk nem méltánytalanok.

Harmadszor azon meggyőződést kelle megérlelnünk, hogy valamint, Európa nézete szerint, Ausztria Magyarország nélkül fenn nem állhat, — ugy szintén Magyarország sem állhat fenn Ausztria nélkül. Mindkettejük sorsa egygyé van forrva, mindketten együtt állnak fenn és együtt buknak, mindkettejüknek közösen kell erejüket megfeszíteni, hogy azon színvonalat elérjék, melyet Ausztria hatalmi állása és tekintélye követel. De a birodalom fentartása Európa érdekében is fekszik. — Ha mindjárt el is értük óhajaink célját, nem szabad elbizakodnunk és fennen gögösködnünk. Minden erőnk feszítéstől azon kell lennünk, hogy az épület, melyet most vagyunk emelendők, ne legyen babiloni toronyvá, hanem kényelmes és kellemes tartózkodó helyévé mindazoknak, kiket a sors és évszázados kötelek egy födél alá juttatott.

Végül köszönetet mondott az országnak és nemzetnek „gondviseléseszerű” férfiak, Andrássy grófnak, kinek post tot discrimina rerum végre valahára sikerült az absolutismus tengerén hosszú ideig hanyódo hajót az alkotmányos állapotok kikötőjébe vezérelni.

Beszéde végével, mint már múltkor említettük, Andrássy gróf Deákhoz sietett, kezét szorított vele, és az összes jelenlevők előtt megköszölte mesterét és barátját.

III. Napoleon trónbeszéde.

A francia törvényhozótest f. évi febr. 14-én délután két órakor nyitott meg a szokásos szer-tartással; az ezen alkalommal mondott császári trónbeszéd tartalma következő:

„Senator urak, képviselő urak!

„Önök utóbbi ülése óta súlyos események történtek Európában. Habár azok gyorsaságuk, s eredményük fontosságuk miatt a világot meglepték, mégis úgy látszik, hogy a császár (I. Napoleon) előrelátása szerint, azoknak szerencsétlenségre teljese-désbe kell menniök. Napoleon császár azt mondta Szent Ilona szigetén: legnagyobb gondolatim egyike volt, ugyanazon geographiai népek egyesítése és összpontosítása, melyeket a forradalom és a politika elválasztott, szét darabolt. Ezen egyesítés előbb vagy utóbb az események hatalmával fogva be fog következni: a lendítés erre megtétt, és nem hiszem, hogy az én bukásom, s rendszeremnek Európában eltűnése után egy más sulygyen lenne lehetséges, mint a nagy népek egyesülése és szövetsége (confédération).

„Az Olasz- és Németországban végbement átalakulások Európa államai egyesülésének ezen nagy puogramját — egy egyetlen confederatoria — valósláshoz készítik el.

„A szomszéd nemzetek által tett erőlködések, hogy annyi évszázad óta szétszört tagjaikat összedjék, nem nyugtalaníthat oly országot, mint a miénk, melynek minden része változhatlanul van egymáshoz csatolva, egyenlő és szétbonthatlan testet képezve.

„Részrehajlatlanul néztük a tusát, mely tul a Rajnán fejlődött ki. Szemben ezen küzdelemmel az ország fenhangon tudatá kívánságát, attól magát távol tartani. Nem csak hogy ezen kívánságnak engedtem, hanem minden igyekezetemet oda fordítam, hogy a béke megkötését siettessem. Egy katonával sem szereltem fel többet, egyetlen ezredet sem toltam előbbre, mégis Franciaország szavának elég hatása volt a győztést Bécs kapui előtt megállítani.

„A mi cselekvéstünk tehát az igazság és engesztelődés nézeteinek határai közt érvényesítette magát.

„Franciaország nem húzott kardot, mert becsültete nem volt lekötvé, s mert szigorú semlegeséget ígért.

„Egy más földrészen kényszerítve voltunk erőszakhoz folyamodni, miszerint igazságos panas-zoknak orvoslást szerezünk, s kísérletet tettünk egy egykori császárság felelevenítésére.

„Az eleinte kedvező eredményeket bizonyos körülmények ellenséges találkozása veszélyeztette.

„Az eszme, mely a mexicói expedíciót vezérelte, nagyszerű volt. Egy nép újjászülését esz-közölni, a rend és haladás eszméit oda áttölteni, kereskedésneknek nagy kivitteli csatornákat nyitni, és hadjáratunk nyoma gyanánt a polgárosodásnak tett szolgálataink emlékéit hagyni hátra — ez vala óhajításom, valamint az önké is.

„Ámde azon napon, midőn áldozataink nagysága messze túlhaladni látszik azon érdekeket, melyek bennünket átszállítottak volt a tengeren, ön-

ként határoztam el hadsergünk visszahívását. Az Egyesült Államok kormánya megértette, hogy egy nem nagyon engesztelékeny öntartás a foglalást csak meghosszabbíthatta, és elmergesíthette volna azon viszonyokat, melyeknek a két ország üdvére barátságos jelleműeknek kell maradniok.

„Keleten zavarok törtek ki; de a nagyhatalmak oly helyzet előidézésében állapodtak meg, mely a keresztény népfajok jogszertt kívánságait kielégítse, s a szultán jogait megóvja, és elhárítson minden veszélyes bonyodalmat.

„Rómában hűn hajtottuk végre a sept. 15-ki egyezményt. A szent atya kormánya új fordulatba lépett; önmagára hagyatva, saját erejével tartja fenn magát, azon tisztelettel, melyet a kath. egyház feje mindenkinek parancsol, és ama felügyelet által, melyet az olasz kormány loyális szellemben gyakorol határain. Ha azonban demagog összeesküvések vakmerőségükben a sz. szék hatalmát fenyegetni igyekezzenek, Európa — legkisebb kétsé-gem sincs benne — nem engedne oly eseményt végbe menni, mely oly roppant nyugtalanságot dobna a kath. világba.

„Viszonyaimra nézve az idegen hatalmakhoz, okom van melegegedetnek lenni. Angliához való viszonyom naponként bensőbbé lesz politikánk egyformasága s kereskedelmi összeköttetések sokoldalusága által. Poroszország mindent elkerülni igyekszik, mi nemzeti érzékenységünket felkölthetné s egyetértést veltünk az európai főkérdésekre nézve.

„Oroszország engesztelékeny szándéktól lelkesítve, hajlandó Keleten politikáját Franciaországtól külön nem választani. Ugyanez az eset Ausztriával, melynek nagysága az általános sulygyeire nézve elengedhetlen. Egy új kereskedelmi szerződés új köteleket hozott létre a két ország közt.

„Végre Spanyol- és Olaszország őszinte egyetértésben vannak velünk. Annál fogva a jelen viszonyok közt semmi nem költetheti fel aggodalmunkat s én szilárd meggyőződéssel vagyok, hogy a béke nem fog megzavartatni.

„Megnyugtatta a jelen nézve és bizva a jövőben, azt hiszem, elérkezett a pillanat intézményeink fejlesztésére. Minden évben kifejezik önk erre nézve óhajait, de méltán meggyőződve a felől, hogy a haladás csak a hatalmak közti jó egyetértés által eszközölhető, bizalmat helyeztek önk bennem — a mit köszönök — a pillanat megválasztására nézve, melyben óhajainak valóslását lehetnek tarttam.

„Ma a nyugalom és jólét 15 éve után, melyet kölcsönös fíradozásainknak s az önk mely nyei iránt, egy tetszett nekem, hogy az óra ütött, azon szabadelvű intézkedések fogamatba vételére, melyek a senatus gondolatában, és a törvényhozótest törekvéseiben kifejezve valának.

„Annál fogva az önk várakozásának felelek meg, midőn, a nélkül, hogy az alkotmányt megsér-teném, törvényeket terjeszték önk elé, melyek a politikai szabadság új biztosítékait foglalják magukban. A nemzet, mely törekvéseimnek igazságot szolgáltat, és a mely csak legközelebb Lotharingiában oly megható jelelt adta ragaszkodásának ural-kodóháznak iránt, ez új jogokat okosan fogja használni. Igazság szerint feltéleny levén nyugalma és jólétére, továbbra is meg fogja vetni a pártok fel-igztatását és veszélyes utópiáit. — Uraim! mi önk-kezt illeti, kiknek roppant többsége bátorságot, egy oly mindig nehéz munkában, minő egy nép kormányzása, oly állhatatosan támogatva, önk, velem együtt, tovább is hű örei lesznek az ország nagysága és valódi érdekeinek. Ez érdekek kötelességeket szabnak reánk, melyeket betölteni fogunk tudni. Franciaország kívülre tisztelőtlen áll, a sereg bebizonyította vitéségét; miután azonban a hadakozás viszonyai megváltoztak, véderünk szaporítása, s oly módon való szervezése szükségessé lett, hogy sérthetetlenek maradjunk. A törvényjavaslat, mely a legnagyobb gondossággal lán megfon-tolva, megkönyvit a katonai összeírás terhé béke időben, tetemes segélyforrásokat nyit háboru idején, igazságosan elosztja a terhet mindenkire, és az egyenlőség elvének eleget tesz. E törvényjavaslat intézménye fontossággal bír s meg vagyok róla győződve, hazafiasan fog fogadtatni. Valamely nemzet befolyása azok számától függ, kiket fegyver alá képes állítani. Ne feled-jék el önk, hogy a szomszéd államok sok és ne-héz áldozatokat tesznek seregeik jó szervezetéért; ezek önkre függesztették szeméiket, hogy elhatá-rozásukból ítéljék meg, valjon Franciaország befo-lyásának a világon nagyobbodnia vagy kisebbednie kell. Engedjék önk nemzeti lobogónkat folyvást egyforma magasságban tartani; s e legbiztosabb mód, a béke megtartására; s e békét gyümölcsö-zővé kell tenntük, a nyomort enyhítvén és az ála-lános jólétet gyarapítván.

„Kegyetlen csapások értek bennünket az el-múlt év folytában, árvizek és járványok pusztítot-tak némely megyeinket. A jótékonyaság könnyített a személyek nyomorán, s hitel fog önkötől kíván-tatni, hogy a közvagyonon ejtett károk is jóvá té-nessenek.

„Eltekintve ezen részleges balesetektől, a köz-jólét haladása nem lankadt. Az utolsó pénzügyi év alatt az indirect adókból jövedelem 50 millió-

val, a külkereskedés több mint 1000 millióval szaporodott. Pénzügyeink lépeszüetes javulása nemso-kára meg fogja engedni, hogy általános kielégít-stik a földmívelési és nemzetgazdasági érdekeket, a mint azok a birodalmi terület minden részére kiterjesztett vizsgálat által helyes világításba he-lyeztettek. Továbbá célját képezendi gondoskodá-sunknak bizonyos adónevek lejobb szállítása, mik

va (eső alakjában) bocsátani, ha a tűz közvetlen közelében lévő tárgyak tartandók nedvesen, nehogy azok a hőség vagy szikrák által meggyuladjanak.

A tűz továbbá alólól fölfelé kell oltani, hogy a közelben is mindig fölfelé ható hőség és lángok a már eloltott részeket újra ne éleszsék, s a mennyiben lehet, mindig a szél mentében kell feekszendni, minthogy a szél által a vizsugár szét-foszlik s maga a csőirányzó a szemközti jövő füst és melegség által működésében gátoltatik.

A csőirányzó különös figyelmet fordítson oly lépcsőkre, melyek a tűz tartama alatt még szükségesek lehetnek; továbbá oszlopokra és támaszokra, melyek elége által bedőlés esz-közöltetnek.

Óvakodni kell a vizsugárnak az ablaktáblákra vezetésétől, mert míg az ablakok épek minden erős léghuzam elkerültetvén, ezáltal a tűz rohamos terjedése is gátoltatik.

Az égés által netán használhatanná vált vízfecskeendők rögtön helyreállítására (ha ez azonnal lehetséges) köteles a városi vízfecskeendő műves a szükséges műszerekkel ellátva mindenkor az égés helyére megjelenni s a vezénylet rendelkezése alá állani.

A netán segítségül megjelenő kincstári és más magán vízfecskeendők vezénylői és csőirányzói, egyoldalúság elkerülése tekintetéből a fővezénylet rendelkezése alá tartoznak állani, mígve azok mellé tűzbiztosok fognak rendeltetni.

8) A vízfecskeendők körüli szolgálatra különösen következő iparosok rendeltetnek: gépészek, harangöntők, ezüstantók, rézművesek, kerekese, lakatosok, kovácsok nyergesek, szíjgyártók és kötélverők, és pedig a mesterek, legények és inasok ezennel köteleztetnek, ha csak önmagok nincsenek a tűztől fenyegetve, a vízfecskeendők körüli szolgálatot elvállalni a pontos megjelenés s a kiszabott teljesítmény iránt a nevezett iparosok felelősök s tartoznak ezen kötelesség-teljesítésére segéd-munkásaikat is rászorítani.

A vízfecskeendők körüli segéd személyzeteknek az egyes fecskeendőkhez elosztása, azoknak gyakorlati belésozkoztatása s az egyes mozgások véghezvitele, a koronkénti próbatételeken fog megtörténni. Elvül szolgáljon azonban itt, hogy kezdetben a buzások lassabban tétetnek, s ugy tovább a vízfecskeendő-vezénylő által adott jelek szerint a buzások rendesen következnek, miáltal egyedül lesz lehetséges a hosszabb kitartás. Kézi vízfecskeendők többnyire a tűztől fenyegetett belső s könnyen hozzá férhető helyek, főként a szarufa állás nedvesítésére lesznek használatosak, s a tűzbiztosok, kiknek az ily fecskeendők birtokosai engedelmisséggel tartoznak, arra ügyelni fognak, hogy azok cél-szerűen alkalmaztassanak.

9) Miatán oly esetek is vannak, hol a tűzet víz nélkül is el lehet oltani, a tűzoltási vezénylet feladata lesz, minden ily esetben azon módokat alkalmazni, melyek az oltásra nézve legegyszerűbbek. Ily esetek állnak be a zárthelyekben támadt tűznél, pl. raktárakban, pinczékben stb., hol a tűzet sokkal könnyebben lehet elfojtás által eloltani, ha valamennyi nyílások földdel, vizes pokróczok- s lepedőkkel s eff. dugatnak be.

Keménygyulásokot leghamarább lehet 1/2—1 font megtört bűdöskövel, mely a kemenezében meggyújtatik elfojtani.

Égő olajak, zsírmek és szesz ha kiváltképp a lég elzárása nem is lehetséges, legkönnyebben hamuval fojtatnak el, mely az égő anyagra hirtetik. (Folytatjuk.)

KÜLFÖLD.

ANGOLORSZÁG. London. A febr. 11-kén tartott reformügyi gyűlésről, melyben 60,000 ember vett részt, így ír az „International”: „Ezen nem volt oly nagyszámu közönség jelen, mint a decemberi népgyűlésen és nem ok nélkül. A munkaadók s gyárfőnökök nagy része kijelentette, hogy el fogja bocsátani azon munkást, ki e napot szakmájában nem tölti. A beszédek többnyire szépen voltak fogalmazva és nagy tapsal fogadtattak. Ernest Jones most is, mint azelőtt, őszinte loyalis ellenfele volt a kormánynak. „Vannak emberek, kiáltott dörgő hangon, kik kívánják, hogy tegyünk igazságot, szép igazságot a torkyknak. De ugyan nem tettek ők maguknak olyan igazságot, mint éppen nekik tetszett, kétszáz év óta — mióta uralkodnak az emberiném gyalázata! Jól tudjuk, hogy nekik köszönhetjük az északamerikai függetlenségi háborút, a francia köztársaság ellen vívott csatákat, a népet kiéhezető adóztatási rendszert, s a népek tudatlanságban tartását stb.” — M. Bradan szóra hivatva fel, ugyanily hangon mondta el ugyanezen eszméket, indítványozta, hogy vissza kell vetni az oly törvényjavaslatot, mely a reformügyet csak gnyolja.”

A feniek, kiknek igazgató választmányaik vannak Londonban, Liverpoolban, Manchesterben, Seedsben, Glasgowban és Birminghamban — febr. 11-én a chesteri városcot akarták hatalmukba keríteni. A chesteri kastélyt azért választották, mivel őrsége csak néhány emberből állt, s e mellett 9000 löfegyver, 4000 kard és temérdek lőkeszlet tartatik ott. A chesteri hatóságok azonban értesültek a tervezett csinyról, mire a kastély parancsnoka értesít-

tett és rögtön segélyért lön távirva. Intézkedések tétettek, hogy a pályafőn szemmel tartassék a feniek érkezése, kik éjjel 30—60 főnyi csapatokban szállingóztak Manchesterből és Liverpoolból, s azután csendesen elszéledtek a városban. Korán reggel az önkénytesek constablereké lettek főlavatva, miután önkénytesi minőségükben a törvény szerint nem vehetnek részt zavargások elnyomásában. 3 órakor 500 feni érkezett volt meg, kik ekkor merészebbekké kezdtek válni és fenyegető csapatokban gyülekeztek. Szerencsére, ekkor megérkezett Manchesterből az 54-dik ezred egy százada és ennek lehet tulajdonítani, hogy este támadást nem intéztek a kastély ellen. Délután még folyvást érkeztek feniek és számuk 1400—1500-ra szaporodott fel. Este 6 órakor értesültek a hatóságok, hogy a liverpooli úton hadoszlopok sorakoznak a feniek. Még 500 polgár lett fölesketve constablerré, kik egész éjjel nagy csapatokban jártak az utcában; miután a kastély őrsége is tetemesen meg volt erősítve, a feniek, ugy látszik, azon meggyőződésre jutottak, hogy az ellenük felállított erővel nem bírhatnak és éjjel 10—20 főnyi csapatokban gyalog távoztak a szomszéd városokba. Az elmaradozóttak közül nekányan elfogattak és Manchesterbe küldettek.

FRANCZIAORSZÁG. A „Köln. Ztg.” szerint „Francziaország, Ausztria és Oroszország fontos engedményeket eszközöltek ki a portául. Párisban Fuad pasa belépését a kabinébe igen kedvezőnek tekintik, s Bourré úr sürgönyei ezen ítéletet mindenben megerősítik. Hanem a kérdés az, fogja-e Törökország teljesíteni ígéreteit és vajon teljesítheti-e azokat oly gyorsan, mint a jelen körülmények követelik?”

Az ellenzék a január 19 ki reformokat azon okból is meg fogja támadni, hogy azok nem senatus consultum, hanem császári rendelet útján adattak, s tehát az önkény jellegét viselik homlokukon.

Az „Opinion Nationale” idézi Katkovnak, a „Moszkóvski Vjéd” szerkesztőjének, egy cikket, a ruthének jogainak visszaszerzéséről. „Moszk. Vjéd” azt mondja febr. 7-diki számában: hogy a gácsországi ruthének kétségbeesett harcra a lenyelek ellen nem tarthat sokáig, Oroszország segítsége és támogatása nélkül. Az idézett lap meleg szavakkal szólítja fel honfitársait, s különösen Moszkva lakosságát, hogy legalább pénzzel segítsék gácsországi ruthen testvéreiket. Katkov javasolja, hogy adjanak hangversenyeket, színjátékokat az elnyomott gácsországiak javára. Ezen pénz főként a legnagyobb szükségben levő ruthen írók javára s a Gácsországra küldendő orosz könyvek vásárlására volna fordítandó. A Dnyeper mellett kiháló és a Visztula mellett aláasott polonismus — mondja a moszkvai hírlap — a Kárpátok mellett akar boszút állni, s el akarja nyelni Gácsországot két millió ruthenjét, hogy új harezot idézzon elő Oroszország és Ausztria között, mely jelenleg azt (a polonismus) ezirgatja.”

OLASZORSZÁG. A csak most egészen reactionarius elveket hirdett velenzei főpapság teljes megterést tanusit, az olasz egység és szabadság zászlói alatt sorakozik. „Azok, kik előbb nem tudtak elegendő átkot szórni a blüts Olaszország és kormánya ellen, most egyszerre leghibeből pártolói ezen kormánynak, és legbuzgóbb hazafiavá lettek Olaszországnak, s minden alkalmat felhasználnak, hogy készségüket tanusítsák Olaszország ügyéért. Így legújabb időben a velenzei patriarcha Monsignore Trevisanato, Marchese Canissa a veronai püspök és Conte Frangipani az udinai érsek kijelenték, hogy az egyházi javak világlasítása iránti törvényjavaslatba, és Scialoja pénzügyi tervébe teljesen beleegyeznek, és annyira mentek buzgalmukban, hogy ily értelemben a pápához intéztek előterjesztést, hogy a javaslatnak öt megnyerjék.”

NÉMETORSZÁG. A berlini „Post” következő feltűnő közleményt hoz: „Jól értesült oldalról halljuk, hogy a porosz helyőrségek szaporítottai fognak a szász királyságban; nevezetesen erős porosz helyőrséget kapna Drezda környéke.”

Feltűnő, miért szállja meg Poroszország a közép-európai hadvonalak eme egyik sarkpontját épp e pillanatban.

A Porosz- és Szászország közti viszonyokra némi világot vet a legújabbán kötött titkos egység következő pontja: „Szászország elfogadja az új szövetség katonai alkotmányát, s megtartja a parancsnokolást hadteste fölött, mely, tudomás szerint, a tizenkettődik lesz az északi hadseregben. Szászországnak e szerint lehet hadügyminisztériuma, s közvetlenül maga fizetheti hadesapatait. Önként érthetőleg teljesíteni kell szövetségi kötelezettségeit, melyeknél azonban számításba vétetnek azon egyes fizetések. Szászország nevezi ki a vezénylő tábornokot és a várparancsnokokat, azonban Poroszország intézkedési és dislocationalis joga fentartatik ezen hadtest fölött is. Így Poroszországnak jogában áll bizonyos helyek megszállása Szászországban, míg Drezda megszállása bekeidőben a szász királynak engedtetik politikai indokokból s a helyreállott bizalom jeléül.”

MEXICO. A politikai reformokban annyira hátramaradt, s évtizedes forradalmak által megszakított Mexico, egyházi téren nevezetes lépést tett. A „Ranchero” írja: „A köztársaság szabad-
elvű katolikusi a mexicói egyház szervezéséhez fogtak: függetlenül a római pápától. A

nélkül, hogy eretnkségi vétségbe esnének, el akarnak válni a pápai hierarchiától, melynek tulajdoni-
ját Mexico megtámadatását. És már új erseket választottak az új egyházban Raffaele Diaz szemé-
lyében.”

OROSZORSZÁG. A „Moszk. Vjéd” azon esodalkozik, „hogyann lehet a magas porta hivatalos közlönyének, a „Courrier d'Orient” azon hírének hitelt adni, hogy a muzulmánok épp ugy kívánják a szabad választásokból eredő nemzeti képviselet egybehívását, mint a keresztények. Szabad választások a kandiai mézslárlásokkal, az epirusi, thessaliai és macedoni fölkelésekkel szemben és szemben a hellen királyság görögének leküzdhetlen nekikészülődéseivel, mi alatt a szultán szent háborút hirdet és minden mosékban az igazhívők és hitetlenek kiirtására szólítatnak fel! A népképviselői gyülekezet egyértelmű volna azon elemek egybegyűjtésével, melyek a központtól el akarnak válni. Ha a lehetetlenségek el is volnaak hátrithatók, ha lehetének tartanók is, hogy ily gyülekezet megalkulhat, vajlon lehet-e csak egy percig is azon kételkedni; hogy a tulnyomó többség első és utolsó vitája azt kívánna, hogy a törökök szultánjukkal együtt Kis Ázsiába vándoroljanak? Hisz ezen népek századok óta kitartással és egyértelműséggel alig is táplálnak más óhaját.”

A bulgáriai állapotokról pedig így szól: „Nem szenved kétséget, hogy a magas portának eme költött alkotmányos vágya a keresztény népeknél épp ugy nem talált visszhangra, mint nem a janinai pasa ravasz törekvése, ki néhány hét előtt a nép véneit egybehívta, s azt adta tudokra, hogy a szultán azon határozatot hozta, az ország védelmét a szomszéd görög királyság támadásai ellenében rájuk bízni, s hogy készen nyilatkozik, feleségeiket és gyermekeiket védelme alá venni. Az epiróták azonban megköszönték e bizalmat, haza tértek és fegyvereikkel, családjaikkal a hegyekbe vették magukat. Épp oly kevésé fog sikerülni Sever effendinek a krétaiak képviselőit vagy inkább tuzsáit Konstantinápolyba menésre birni. A „Courrier d'Orient”-nek combinatioja nem bír e szerint semmi gyakorlati becsesé; de annyiban figyelmet érdemel, a mennyiben mutatja, hogy ily balgaságokat komoly dolognak mutatnak be és hogy tizenkét millió emberrel, ugy szintén a keleti kérdésben többé kevésbé érdekelt nagyhatalmakkal gunyt tudnak üzni.” (?)

KÜLÖNFÉLÉK.

Ö Felsége a napokban Buda-Pestre érkezik, s így a magyar királyság fővárosában fogadja a magyar miniszterek esküjét. Andrassy már Bécsben letette az esküt.

A koronázás — mint értesülünk — a combinatiók s előkészületek után itélve, május hóban fogna véghez menni.

István főherczeg, Magyarország 1847-ben választott nádora, a császári család egykor igen népszerű tagja, kinek az 1848-ki törvények alakulásánál döntő részvéte volt, élete 48 dik évében Montenoneban meghalt.

A magyar alkotmány helyreállítása nagy lelkesedéssel ünnepeztetik a királyság városáiban. A táviratok egész hosszszu sorozata értesít erről, hogy németek és románok részt vesznek ez ünneplés nyilatkozatokban.

Pest városa hálafelelratot intézett Ö Felségéhez a magyar alkotmány helyreállítása s a minisztériumkinevezéseért. Kolozsvár se marad hátra.

Fiumében, e nagy jövőjű magyar kikötő városban, a magyar alkotmány s minisztérium helyreállításának híre leirhatlan lelkesedést idézett elő. Minden tilalom dacára nemzeti lobogók lepték el az ablakokat, boltok bezárattak, a nép roppant tömegekben járta be az utcákat Rákóczi-induló mellett. Este fényes kivilágítás. A horvát befolyás alatt álló hatóság minden nyomása meghiusult.

A Lajthán tuli tartománygyűlésnek f. hó 18-kán nem császári izenettel, hanem kormányi intézvénnyel nyitattak meg. A választások a reichsrathba bizonyosoknak látszanak.

A képviselőház f. hó 19-kén d. e. tartott újabb ülésében az elnök számos irományt mutatott be. Azután Gajzágó Salamon a közintézetek tárgyában kiküldött bizottság részéről tartott előadást.

A ház a bizottság véleményéhez képest határozattá emelte, hogy a szakértők által kiszemelt muzeumi kincsek a párisi világkiállításra kiküldessenek, s a felügyelettel Romer Florián bizassék meg. Végül az előterjesztett február havi költségvetés helybenhagyatván, zárt ülést tartottak a karzati jegyek kiosztása tárgyában.

Gyula-Fehérvárról értesitenek, hogy ott folyó hó 20-dikán tartott meg az alkotmány helyreállítása s a magyar miniszterelnök kinevezése feletti öröm-ünnepe. Este általános kivilágítás; román, német, zsidó, s várbeli polgárság egyiránt részt vett az örömyilatkozatokban. Transparentek a királyt, magyar kormányt, szabadságot, testvériséget, egyenlőséget tüdőzöltek. Zene- és dalkarok hallatták magukat. A legszebb rend. (A tudósítást közölmi fogjuk.)

Brassóban, a szabadelvű szász városban is, lobogók lengenek. Ezek kedden és szerdán kitűztettek, s világlítás is volt, miről táviratilag értesítettünk. (Lásd „A szász lapok s az új korszak” című mai cikkünket.)

Tordáról febr. 21-ről írják nekünk: Tegnap reggel rég nem látott szép nemzeti lobogóink áraszták el utcáinkat és a középületeket. Este az egész város fénytengerben uszott. Többféle jelvénynyel ellátott ablak-világítások voltak. Városház homlokán e

(65) ^{23/2} (5-6)

„Isten áldása!”

Ezen szép és gyakran igaznak bizonyult szerencse jelmondat alatt ajánlok

2 ft 50 kr.	1 darab	15 ft — kr.	6 darab
5 ft — kr.	2 „	25 ft — kr.	11 „

igérve az 1864-iki 100 ftos államsorsjegyekre a következő sorozatokból:

61, 828, 888, 1177, 1633, 1744, 1832, 2020, 2299, 3344, 3838.

200.000 ft

a főnyeremény, mely már **Pénteken mártius 1-jén** nyerteni fog. Vidéki megrendelések az ár beiktatása után **rögtön** teljesítenek. Az alólt **váltóiroda** már gyakran részvett az örömben, hogy a **vidékre** jelentékeny összegeket küldött azért, azért mindenki vegye figyelemre a fennebbi csinos közmondást és nyújtsa kezét a szerencsének.

LIPSTADT & COMP. Bécs,
Kärnthner Ring N. 1.

U. I. A már meg nem levő sorozatok más—egy szerencsés kéz által vászoltattak—által helyettesítettek. A hivatalos nyeremény sorozat elküldéséért 20 kr. beiktatása kéri. Postai utánvét útján megbízások nem teljesítenek. A nyert pénz **rögtön** minden leszámlálás nélkül bérmentve elküldetik.

A fennebbi.

(66) ^{23/2} (4-12)

Arany- és ezüst- férfi- és női ékszereket

a legújabb és izletesebb **párisi divat** szerint árulok a következő **hihetetlen olcsó árban.**

Hosszu férfi- és női-óránál 13 p. ezüstből, gazdagon megaranyozva vagy Nro. 3 arannyal vegyítve, 7, 9, 11, 13, 15 ft.

Rövid férfi- és női-óránál 13 p. ezüstből, gazdagon megaranyozva, vagy Nro. 3 arannyal vegyítve 4, 5, 6, 8, 10, 12 ft.

Mellűt és fülgök, simára metszett, kövekkel, gyönggyel emaillezott vagy a nélkül, ezüst vagy Nro. 3 arannyal vegyített 7, 9, 12, 15, 20 ft.

Nyákerékek (Medaillon) 13 p. ezüst vagy Nro. 3 arannyal vegyített sima, vagy emaillezott 1 ft 80, 2, 3, 4, 6, 8 ft.

Keresztek 13 p. ezüst, aranyozott vagy Nro. 3 arannyal vegyített sima vagy emaillezott 90 kr, 1, 1 ft 50, 2, 3 ft.

Szívek 13 p. ezüst vagy Nro. 3 arannyal vegyített, kinyitható, sima vagy emaillezott 1 ft 50 kr, 2, 3, 4 ft.

Élőgombok 13 p. ezüst, aranyozott, vagy Nro. 3 arannyal vegyített, sima, vagy kövel kirakott, 70 kr, 1, 1 ft 50, 2, 3 ft.

Kézűgombok (Manschette) 13 p. ezüst, aranyozott vagy Nro. 3 arannyal vegyített, sima vagy kövel kirakott, 1 ft 50, 2, 3, 4, 6 ft.

Gyűrűk, 13 p. ezüst, aranyozva, vagy Nro. 3 arannyal vegyítve, sima, emaillezott vagy köves 1, 1 ft 50, 2, 3, 4, 5 ft.

Pecsenyemő-gyűrűk, 13 p. ezüst aranyozva, vagy Nro. 3 arannyal vegyítve 2, 2 ft 50, 3, 4, 5 ft.

Karpercek, 13 próbás ezüst, gazdagon aranyozva, vagy Nro. 3 arannyal vegyítve, 3 ft 50, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15 ft.

Tovább: **Serkentők órával,** minek egy háznál sem szabad hiányozni 7 ft.

Inga-órák minden nemben, 2 évi jótállás mellett.

Kereskedők k. árleengedés. Bizományokra szerződés kötetik. Megbízásokat utánvét útján a legpontosabban teljesít a raktár

Fromm Ph.,
Hohenmarkt Nr. 11, Wien.

(72) ^{23/2} (2-3)

Alólt könyvkereskedésben **Mártius** elején megjelenik és minden más könyvkereskedés által megrendelhető

Erdély és Bukovina
összes kereskedő és iparos cégeinek
(Czim) névkönyve.

Irta Kádár N. 8-adrét fűzve.

Előfizetési ár a megjelenés előtt 80 kr.

Megjelenés után bolti ár 1 ft.

HABERL és FIEDWIG,
könyv- szépmű- és zenemű-árú Brassóban.

(71) ^{23/2} (4-6)

Nyujtsanak a szerencsének kezét!!

200.000 ft.

a főnyeremény, az 1864-iki államsorsjegyek **mártius 1-jén** Bécsben

történendő húzásakor; a következő és más sorozatokból:

3454, 3176, 3618, 2264, 1284, 537, 2274, 233, 3455,

az árak bérmentes beküldése mellett ajánlok:

2 1/2 forintért	1 darab	igérve
5 „	2 „	„
12 „	5 „	„
24 „	11 „	„

Kivánatra a hivatalos húzási sorozat megszerezhető és a nyert pénz **azonnal** elküldetik. Ha a fennebbi sorozatokból nem lenne több, ugy másokkal cseréltetnek ki.

COHEN ISAAC, banquier
Bécsben, Kärnthnerstrasse Nro 8.

(50) ^{23/2} (4-12)

AZ AUSZTRIAI GRESHAM

élet- és járadék biztosító társaság

ajánlja magát az élet-biztosítás minden ágára a legelőnyösebb feltételek mellett és a tiszta nyereség

80 százalékat osztja ki,

mi a biztosítottnak az ügynőség által közhírre fog tétetni.

Sorozatokat, díjazabályzatot, valamint minden kívánt felvilágosítást ad Bécsben az igazgatóság: **város Tuchlauben Nro 11;** vidéken a megbízottak és ügynők.

Megbízottak Magyar-Horvátország és Erdélyre nézve: **Altmann testvérek** Pesten: Deákutca (nagyhid) Nro 10. Szebenben: **Schmidicke August** könyvtár. Kolozsvárt: **Szilly Alajos** bel-magyarutca 319.

Fénykép- és arczkép-festészeti közlemény.

Mi alóltartak fényképészeti és festészeti pályánkon, eddigé mindig szoros kötelességünknek tartottuk és tartjuk, hogy a mit külföld a fényképészeti téren szépet és hasznost koronként előállított, azt anyagi körülményeinkhez képest kedves hazánkban is létesítsük, ismertesük és tehetségünk szerint terjesztési segitsük.

Jelenleg a t. cz. közönségnek ismét egy újabb fényképészeti módosítást lehetünk szerencsések bemutatni.

Az 1857-dik év végén Disdery francia udvari fényképész volt az első, ki a már csaknem egy évtized óta használatban lévő látogató-jegy alakú fényképeket (Witenkarten) készíteni kezdte. A következő év elején az ily nemű fényképeket műtermünkben mi is lendületnek indítottuk, és azok azon időtől fogva nálunk is köztetszésben részesülnek. Most azonban a mint szaklapok írják, a londoni Window és Bridge által feltalált, ugynevezett **Cabinet-portrait**-ek külföldön a látogató-jegy alakú fényképeket háttérbe kezdik szorítani, minthogy ezeknél csaknem négyszerte nagyobbak, diszebbek és előnyösebbek.

Ennélfogva, minthogy az ily nemű fényképeket mi is terjesztésre méltóknak tartjuk: bátrak vagyunk azokat a t. cz. közönség kegyes pártfogásába annyival is inkább ajánlani, mivel jelenlegi pénzügyi viszonyainkat tekintetbe véve a külföldiekhez képest sokkal jutányosabban fogjuk előállítani. Ugyanis:

12 példány	diszesen kiállított	Cabinet-portrait	6 ft.
6 „	„	„	4 „
3 „	„	„	2 „
1 „	„	„	1 „

Családi vagy másnemű csoportozatok (2 vagy 3 személy) az árakra nézve semmi különbséget nem tesznek.

A látogató-jegy alakú fényképek árát a következőleg szállítjuk le.

12 példány	ará diszesen kiállítva	4 ft. o. é.
6 „	„	2 „ „
3 „	„	1 „ „
12 „	egyszertien	3 „ „
6 „	„	1 „ 50 kr.

Továbbá olajfestékekkel színezett különböző nagyságu fényképekkel is a legjutányosabban szolgálunk. Olajfestékekkel színezett életnagyságu képeink végleges kiállításukhoz legfeljebb egy óra negyednyi ülését vesszük igénybe a t. cz. megrendelőnek. E szerint nem mint eddig a más rendszerek szerint előállított olajfestményeknél, hogy napok söt hetek is kívántattak egy arczkép előállítására. (45) (4-6)

Melyek után a t. cz. közönségnek továbbra is kegyes pártfogásába ajánljuk magunkat.

Kolozsvárt, januáriusban 1867.

Veress Ferencz,
orsz. muzeum fényképész.

Vastag György,
festész.

Lakásom: sétaterutca 46. szám.

MATICO-INJECTION
UND **MATICO-CAPSELN**

VON GRIMAULT & Co Apotheker in Paris

szer a gonorrhoe ellen, minde fáteleim nélkül szorulás és a belsősérek gyuladására nézve. Dr. Ricord és a párisi orvosok legnagyobb része, ezen szer előjövetele óta minden más gyógyszerrel felhagytak. A befecskendés a betegség kezdetekor használatik, a tokocskákat minden időszak és tüdült bajokban, melyek a Copiai balsam, Cubeben és más ásványos alapon készült befecskendések által sem gyógyultak meg. (15) ^{23/2} (3-24)

Matico befecskendező 2 ft. **Matico tokocska 2 ft.**

Főraktár Magyarhonban Pesten **Török J. gyógyszer.**

Erdélyben Kolozsvárt **Wolff J. és dr. Hintz Gy. gyógyszer.**

(25) ^{23/2} (6-6)

Annak bizonyosságául hogy **Bécs és Pesten** mily magas árban számítják a **VARRÓ-GEPEKET** szolgáljon ezen jelentés, mely szerint

Ugyanazon

Lézi-varrógépeket,
melyeket Bécs és Pestről 40—50 forinton hirdetnek,

BOER SÁNDOR Kolozsvárt
30 forintért árulja.

Aránylag ily olcsó árban találhatók ugyan csak **Boer Sándornál** minden más szerkezetű nagy amerikai varró-gépek családai vagy üzleti használatra.

105 forinttól kezdődőleg — 140 forintig, mindennemű mellék segédeszközök és külön Apparátumokkal.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál S. Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S. Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejtárvárt kapható:

Lelkipásztori gondviselés.

Lelkipásztori Theologia, Theologia v. Cura Pastoralis.
Papnövendékek és lelkészek számára írta Garda József, ker. erkölcsan és gyakorlati theologia r. tanára a nagyenyedi ref. tanodában.
Ára 1 ft o. é.

A szabadságról.
Irta Mill Stuart János. Fordította, s az előszót írta Kállay Béné. Ára 2 ft.

Egy képviselő napló-jegyzetei.
III. füzet. 1866. Május—Decemb. Ára 1 ft 10 kr.

Mészáros Lázár élettörténete, külföldi levelezései és emlékiratai.
5-dik füzet. Ára 1 ft 40 kr.

Az Erdélyi muzeum-egylet ÉVKÖNYVEI
IV-dik kötetének I-ső füzeté. Ára 1 ft.

Reisenhoffer Rudolf. Osztrák postaügy kézikönyve. 2 ft.

— Az osztrák birodalom Államtan kézikönyve. Különös tekintettel a magyar korona országaira. A legújabb statisztikai adatokkal, főtanodák használatára. Ára 1 ft.

EGY SZÉP VIPERA,
regény, angolból R. V. 2 kötet. Ára 1 ft 25 kr.

(80) ^{23/2} (1-3)

Haszonbéri hirdetés.

A gróf Kemény Sámuel hagyaték tömegéhez tartozó Gerendi uradalom 1867 Szentgyörgy naptól kezdve haszonbérbe kiadó. Értekezhetni ügyvéd Groisz Nándornál Kolozsvárt.

(67) ^{23/2} (3-3)

Fáklyák,
bár mily menynyiségben találhatók

BOER SÁNDOR gyárában
Széchenyi-tér 39. sz. a.

(79) ^{23/2} (1-3)

Hirdetmény.

A szamosalvi határon egy öszvesen 82 hold 662 □ öl kiterjedésű tagosított birtok, melyből 47 hold és 1132 □ öl szántó; 25 hold és 733 □ öl kaszáló; 6 hold és 980 □ öl erdő; két hold és 1012 □ öl terméketlen és a szamos melletti térségen fekszik az aboz tartozó belső telekkel együtt, melyen egy jó négy osztályú, konyhával és jópínczéval ellátott lakóház, csűr és tíz darab szarvas marhára való istálló van, az ezel áteltenben fekvő pusztá belső telekkel együtt szabad kézről örök áron eladó.

Értekezhetni kolozsmegyei id. főbíró Nagy Imre úrnál, a megye házánál.
Kolozsvárt, február 20. 1867.

(22) ^{23/2} (9-12)

HEY VILMOS
zongora-készítő,

Bécsből, ajánlja egészen új saját készítményű zongorát, a legjutányosabb árakért; elvállal mindenféle **igazításokat és hangolást,** helyben és vidéken is. Lakása: farkasutca 82-dik szám, földszinten a jobb oldalon.

(30) ^{23/2} (3-6)

Az „EGRI VIZ”
használati módja.

Száz évi tapasztalat fényesen igazolta már azt, hogy az egri viz sok betegségben mint gyógyszer használtatván, számtalan beteg visszanyerte elvesztett egészségét, s örökre megszabadult kínosan gyöttrő bajától.

Nem különben be van bizonyítva azon igazság is, hogy az egri viz mint *óvszer* az egészség fentartása tekintetében oly jó hatást gyakorol, hogy az által több, talán bekövetkező bajok elhárítottak.

Mi a belső bajokat illeti, következő betegségekben hatnak legsikeresebben u. m.: *főfájás, szédülés, fülzúgás, szívdobogás, nátha, nyilalás, gyomorgörös, köhika, ideggyengeség és zsibbadásokban, valamint tengeri betegségben is.*

Használtatik pedig az említett belbajokban úgy, hogy az egri vízből vétetik egy kavés kanálnyi s ez elegyítettik szinte egy kavés kanálnyi tiszta friss kutyvízzel, és ezen adag adagoltatik óránkint a betegnek mindaddig, míg a baj nem enyhült, ha pedig a baj szüntöben van, a most nevezett mód szerint csak reggel és este vegyen be a beteg mind addig, míg egészsége teljesen helyreállott.

Ha valaki mint óvszert akarja használni, vagy pedig gyomor gyengeségben mint gyomor erősítőt akarja igénybe venni, csupesszen 30—60 cseppet vagy tiszta vízbe, vagy bor, vagy szilvapálinkába, vagy pedig egy darabka cukorra és éh gyomorra vegye be.

Külsőleg használva vétecsék az egri vízből egy rész, s elegyítették három rész eggyé borral, és ezen vegyülettel dörzsöltecsék be a szenvedő rész, különösen szédülés és főfájásnál a két halanték táj és nyakszirt, ájulásnál a homlok táj és az orr alatt a felső ajak.

Főfájás, nyelvrozbadás, nyelvrozbadás, nyelvrozbadás e vegyületből egy étkanálnyi a szájba, és a fogak közt ide s tova játszva tartassék addig, míg csipősségét ki lehet állani.

Minthogy az egri viz semmi oly részeket nem tartalmaz, melyek a szervezetbe károsan hatnának, használhatják a leggyengébb egyének, sőt alóló szülők is.

Az egri viz jótékony hatása miatt elterjedt használatba lévén, gyakran hamisítatlik: azért figyelmeztetem a t. cz. használokát, hogy az eredeti kék üveget, s pecsétet szigorúan tekintetbe vegyék.

kapható 18. kr. 50. kr. és 1. ftos üvegekben használati utasítással.

A postai megrendelések nem csak előleges fizetés, de utánvétel mellett is gyorsan kézbesítettek.

Az egri viz kapható **Egerben az Ir-galmas Szerzet gyógytárában; Kolozsvárt Wolff János** gyógytárában. Az egri irgalmas gyógytár igazgatóság.